

АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ

ВСЕУКРАЇНСЬКА АСОЦІАЦІЯ
ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

вул. Січових Стрільців, 73, 11 поверх, м. Київ, Україна, 04053

+38 044 486 28 78 +38 067 103 58 88

info@auc.org.ua amu.inform@gmail.com t.me/auc_ua auc.org.ua

№ 5-650/25

від 21 серпня 2025 року

Міністерство розвитку громад
та територій України

На лист Міністерства розвитку громад та територій України від 07.08.2025 №28907/33/14-25 Асоціація міст України повідомляє, що в доопрацьованій редакції проекту «Особливості реалізації Концепції реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в умовах воєнних викликів і підготовки до набуття членства України в Європейському Союзі», яким пропонуються зміни до розпорядження Кабінету Міністрів України від 01.04.2014 № 333 (далі – Проект Особливостей), пропозиції Асоціації міст України, надані листом від 30.05.2025 № 5-404/25, переважно не враховані та зберігають свою актуальність.

Наголошуємо на самих важливих позиціях.

1. Необхідна нова редакція Концепції, а не Особливості її реалізації, адже частина завдань Концепції реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні, затвердженої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 01.04.2014 № 333-р, є виконаною, частина невиконаних завдань залишається актуальною, а реформу з децентралізації слід продовжувати до внесення відповідних змін в Конституцію України.

2. Передбачений в розділі II та розділі III Проекту Особливостей перегляд адміністративно-територіального устрою – зміна підходів та критеріїв формування територіальних громад, перегляд рішень про попереднє формування територіальних громад, – суперечить визначенню Особливостей, які пропонуються для відповіді на воєнні виклики діяльності місцевого самоврядування.

Концепція повинна давати рішення для розвитку місцевого самоврядування, повернення вилучених з місцевих бюджетів коштів, а не пропонувати укрупнення чи ліквідацію територіальних громад. У тимчасовому Проекті Особливостей, ні до проблем, ні до шляхів їх вирішення відносити зміну меж територіальних громад не можна.

Оцінку спроможності виконання територіальними громадами повноважень та, відповідно, оцінку сформованим під час адміністративно-територіальної реформи межам громад можна починати проводити після завершення воєнного стану та визначення стратегії відновлення України, після затвердження на державному рівні нової редакції Концепції продовження реформи з децентралізації.

3. Проект Особливостей передбачає обмеження фінансової самостійності та спроможності органів місцевого самоврядування виконувати власні повноваження,

закріплюючи доходи від загальнодержавних податків та зборів на реалізацію виключно делегованих повноважень.

Загальнодержавні податки та збори складають майже 70% у податкових надходженнях бюджетів територіальних громад та направляються на виконання власних повноважень громад, тому це питання не може ставитись до забезпечення ефективного адміністрування податків на землю та майно, з необхідним доступом муніципалітетів до інформації, з 100% наповненням баз об'єктів оподаткування.

4. Проєкт Особливостей зазначає серед проблем у розділі II здійснення державного нагляду за органами місцевого самоврядування, але не надає шляхів вирішення цієї проблеми для забезпечення домірності нагляду відповідно до Ukraine Facility та впорядкування роботи щонайменше 26 державних органів, які сьогодні здійснюють нагляд, контроль, інші дії щодо органів місцевого самоврядування, громадського та внутрішнього контролю.

Дати відповіді на це питання є особливо актуальним з огляду на багаторічний розгляд законопроєкту №4298, а також внесення відповідних норм до другого читання законопроєкту №13150.

5. Проєкт Особливостей допускає тривале відтермінування відновлення місцевого самоврядування, що несе загрози демократії через зменшення участі громадян у прийнятті рішень, погіршенні наданні якості послуг, втрати довіри до влади, порушення принципу субсидіарності.

Крім цього, звертаємо увагу на низку нормопроектувальних недоліків в Проєкті Особливостей:

- у більшості випадків відсутній логічний зв'язок між проблемою, шляхами її вирішення, завданнями;
- окремі положення не враховують часткове вирішення проблеми (розширення форм участі громадськості у вирішенні питань місцевого значення середньострокове бюджетування, оновлення законодавства про службу в органах місцевого самоврядування тощо);
- частина положень не підкріплена поясненнями, обґрунтуваннями, необхідною деталізацією (зокрема, немає обґрунтування та відповіді на запит Асоціації міст України тверджень про територіальні громади та райони, які не відповідають методології їх формування);
- відсутні строки реалізації Особливостей та продовження реформи місцевого самоврядування;
- відсутні очікувані вимірювані результати реформи.

Асоціація міст України наполягає на розгляді та відповіді щодо пропозицій, наданих листом від 30.05.2025 № 5-404/25, та наголошує, що без врахування зазначених вище положень Проєкт Особливостей жодним чином не вирішить покладених на нього завдань, створить перешкоди для продовження реформи з децентралізації й розвитку місцевого самоврядування, а тому має бути відхилений.

Виконавчий директор

Мякоход Володимир
(044) 486-28-41
volodymyr@auc.org.ua

Олександр СЛОБОЖАН